

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu Român este Duminecă și Joi, la fie-care două săptămâni cu adaosul Poștei. — Prenumeratiunea se face în Sibiu la expediția poștei, preafară la c. r. poște cu bani gat'ă prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețitul prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 50.

ANULU XXV.

Sibiu 26 Iunie (8 Iuliu) 1877.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainatate pre anu 12 fl., pre o jumătate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru atâtă ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, 25 Iunie
7 Iuliu

Stavil'a, ce oprea armat'a rusésca a napadi Bulgari'a nu mai esista. Pe podurile, ce léga acum malurile Dunarei trece óstea rusésca pe pamentu turcescu si se revarsa preste tiér'a inimica. Din Constantinopole se încérca a se însielá pe sine și pe alții unu tempu óre-care despre însemnatáta avantajeloru, ce au dobanditu rusii. Se sustiene ca Bulgari'a, care nu s'a pututu aperi la Dunare, va fi aperiata la malurile riului Iantr'a si rusii, cari voru mai scapá din bratiile lui Abdul-Kerim, 'si voru afliá mormentulu pe stâncile Balcanului. Insa aceste frase nu oprescu armat'a rusésca in inaintare. Tirnov'a, vechi'a capitala a Bulgariiei si chei'a strimtórei dela Sibc'a, care duce preste Balcanu, este in contr'a tuturoru desmintiriloru in mân'a rusiloru. Comisariulu rusescu Tscherkaski este denumitu de guvernatoru ci vilu alu Bulgariiei, cu resiedinti'a in Tirnov'a; intrég'a administratiune cu servitiulu postalu si telegraficu s'a organizatu si s'au scrisu alegerile pentru consiliulu municipalu.

Armat'a romána inca a inceputu trecerea Dunarei; 2000 románi au trecut Dunarea in nóptea spre 1 Iuliu st. n. la Cetate. Acésta trecere se vede ca a avutu mai multu caracterulu unei recunósceri. Trecerea principale a armatei románe va avé locu la Grui'a.

Biroulu telegraficu ne comunica din Petropole scirea, ca rusii au ocupatu (28 Iunie st. n.) cetatea Babadagh (Dobruj'a).

De pe câmpulu resbelulu din Asi'a ne vinu prin telegramele oficiale turcesci cele mai contradicatóre sciri. Faptu este, ca ataculu rusiloru asupr'a positiunei fortificate la Zevinu nu le-a succésu. Nededati cu astfelu de evenimente, turcii au scorditu o multime de minciuni a la Arghanu și anume, ca rusii s'aru fi retrásu îndareptulu fortaretiei Carsu și ca s'au lasatu de bombardarea acestei fortaretie. Si pentru a face aceste sciri cu atâtu mai necredibile telegramele din Constantinopole ne anuncia ca turcii au luatú ofensiv'a in contr'a rusiloru. Nimic'a n'aru fi rusiloru mai bine venitú, decâtú, déca turcii aru parasí positiunile scutite si aru coborí la sieșu pentru a primí o lupta.

Avantagiele mari, cari aru fi dobanditu Suleimanu Pasi'a prin împreunarea cu corpulu lui Ali Saib Pasi'a la Spuzá, care aparitiune a costatu sângele a 8000 ómeni, paru a fi nule, cáci profunda tacere domina pe câmpulu resbelulu din Muntenegru. Ce cercu de activitate va fi avendu óre guvernatorulu nou turcescu alu Muntenegrului, sub astfelu de impregiurári?

Patru sialupe rusesci au facutu o incercare pentru a aruncá in aeru unu monitoriu turcescu, care se afla in apropiere de Nicopoli.

Despre acestu evenimentu cetimu in „Timpulu“:

Lupt'a a fostu crâncena.

Cu totu foculu de pe monitoriu, cele patru canonice nu si-au parasitu întreprinderea. Un'a din ele aru fi reusitu chiaru a debarcá pe tiermulu turcescu, de unde oficiarulu, ce o comandá, a trasu trei lovituri de revolveru, in

fâra succésu, asupr'a capitanulu monitoriulu, care iesise pe coperta pentru a comandá miscárilé vasulu, cari trebuiau sa fia rapedi si bine calculate, spre a se puté inlatúrá pericóulu la care érá espusu. Capitanulu a fostu totusi ranitu de unu glontiu de pe un'a din canoniere.

Întreprinderea rusiloru, ni se asicura, n'a reusitu pre deplinu, de órece monitoriulu n'a pututu fi atinsu de torpile, dar' aru fi avutu de efectulu de a-lu imobilisá cu desaversire, fiindu ca in giuru i s'aru fi asediatu preste totu torpile, cari l'aru puté aruncá in aeru la cea mai mica miscare.

Capitanulu románu Ioanu Botezu, care fú greu ránitu la Calafatu, s'a decoratu prin decretu domnescu cu stéu'a Romaniei.

Jurnalulu „Standard“ aduce scirea din Constantinopole ca tiarulu a declaratú Bulgari'a de independenta.

Cuarterulu generalu rusescu s'a mutatú la Sístov'a.

„Press'a“ afla din sorginte siguru ca in urm'a unei scrisori, primita de guvernulu dela cuarterulu generalu rusescu, s'a si datu ordine cá trupele románe de indata sa ocupe positiunile armatei ruse dela Turnu-Magurele.

Revist'a politica.

Scirile din Belgradu urméza a fi mai multu, ori mai putienu contradicatóre. Unele ne facu a crede, ca Serbi'a va intrá câtu mai curendu in actiune; iera altele ne asigura, ca va remanea si pe mai departe neutrála. Negresitu in cele dintâiu siedintie ale scupcinei, cestiunea se va lamuri. In 2 Iuliu st. n. principele Milanu a deschisu prin unu mesagiu scupcin'a. Mesagiulu accentuéza ostenelile Serbiei pentru implinirea misiunei natiunale si speréza ca istori'a va însirá resbelulu ultimú între meritele Serbiei si astépta plinu de credintia fruptele, ce va aduce sângele versatu, cáci rezultatele a unoru miscári natiunale asiá mari de regula nu se ivescu indata. Sângele serbescu nu va fi cursu in zadaru, nici pentru creștinii din orientu, nici pentru interesele umanitatiei, nici pentru viitorulu Serbiei. Principele se provóca la cuvintele sele, exprimate cu ocaziunea incheiárei pácei, ca sórtea creștiniloru jace in mâni mai puternice. Evenimentele au adevéritu aceste cuvinte. Principele vorbesce despre caletori'a sea la cuarterulu generalu rusescu, întreprinsa pentru a aduce imperatululu Alesandru multiamita pentru scutulu puternicu datu. Principele se simte fericitu a anunciá adunárei, ca monarchulu marinimosu l'a primitu fórte afabilu si l'a asiguratú, ca poporulu serbescu nu va încetá a fi objectulu ingrigirei sele parintesci. Sub aceste impregiurári principele invita pe scupcin'a a incepe lucrárilé sele, pentru cari este chiamatá si 'i recomanda a fi circumspecta, cáci o directiune falsa in aceste momente hotaritóre, ba chiaru unu conclusu neprecugetatu aru putea compromite prospectele, cari se oferu Serbiei.

Este semnificativu cându oficiosulu „Fremdenblatt“ dice cu privire la Serbi'a in primulu Vien'a din 3 Iuliu: „Noi atât'a amu facutu pentru

Serbi'a, încátu nu ne mai putemu propune, a nu mai face nimic'a. Chiaru déca guvernamentalii din Belgradu aru comite grosieli si escese politice, credemu ca aceste nu voru avea influintia asupr'a decisiuniloru nóstre. La nici unu casu Austro-Ungari'a nu va fi rapita la pasi inimici in contr'a principatulu invecinatu.

„Fremdenblatt“ deci ne signalezéza o fasa nóua a politiceii austro-ungare. Ce dicu magiarii la acést'a politica representata prin contele Andrássy?

Corespondentulu din Vien'a a jurnalulu „Daily Telegraph“ raportéza ca scirea despre o mobilisare partiala a Austriei se adeveresce. In ministeriulu de resboiu s'a tienutu ieri (2 Iulie st. n.) o conferintia, la care au luatú parte directorii a trei societáti de cái ferate austriace, sud-austriace-lombardine si de statu, precum si cei dela societátile austriace de navigatiune. S'au luatú urmatórele hotariri: Loidulu austriacu va pune la dispositiunea regimulu douedeci corabii de transportu, cari voru stationá in Pol'a si Rovigno. Cele două societáti ale riuriloru Drave si Save predatau regimulu tóte corabile si náile de transportu, cari se voru folosi pentru a transportá la Eseg, Neusatz, Petruwarden, Sisek, Gradisc'a etc. munitiunea ce se afla in magaziele militare din Marburg, Pragerhof, Steinbrück, Agram si Varasdin. Scopulu acestoru dispositiuni este a nu împovára cáile ferate spre a avé o magazie pe sém'a armatei, care are sa opereze între riurile amintite. Trecerea principalá se va face la Novi; cetáțile Karlstadt, Ogulin si Petrini'a suntú destinate a serví cá deposituri principale si se voru legá cu Novi prin o cale ferata. Calea ferata de sudu a primitu instructiune cá sa sporésca numerulu trenuriloru cu câte două pe fia-care di.

Societatea de navigatiune de pe Dunare este avisata a pune administratiunea sea sub inspecti'a militará; deocamdata in se va functioná in modulu îndatinatu de mai nainte.

Domnulu G. Chitiu, ministrulu cultorulu si invetiamentulu publicu din Romani'a, si-a datú demisiunea.

Petractárilé subcomiteteloru ambelorú deputatiuni pentru delibérarea cuotei au remasu fâra resultatú. Deputatiunile voru raportá parlamenteloru, cáror'a le compete decisiunea.

In Belgradu circula faim'a despre o crisa ministeriala.

Discursulu

deputatulu Parteniú Cosm'a tienutu in siedinti'a dela 30 Iunie a. c. in camer'a Ungariiei in cestiunea orientala.

(Fine.)

Secuiei trecu adese-ori cu diecile si cu sutele pe de di in Romani'a, pentru cá sa póta trái, — apoi dar' numai acelor'a, cari mai bine pricepu limb'a tieriei vecine, sa nu li fia permis a merge acolo, pentru cá cu lucrulu sa-'si castige pánea de tóte dilele!?

S'a întemplatu, ca vr'o 5—6 ómeni au trecutú preste granitia, si póte ca între acei'a a fostu vr'unu teneru, care din simpathiá cátra consángeni

sei, aru fi doritu sa între in armat'a romána. Dar' apoi póte-se acést'a împedecá? nici nu este o crima atâtu de mare. Pentruca si aici s'au inrolatu pentru armat'a turcesca, si inca atât'a au concursu pentru a fi primiti si tramisi la turci, încátu in urma s'au crediutu de unu ce necesariu, a-i admoná prin diurnale sa remana acasa, cáci consulatulu turcescu nu li dá spese de drumu.

Chiaru astadi cetimu in diurnale unu telegramu, ca unu conte Bathiányi s'a inrolatu in armat'a turcesca cá voluntariu.

In Fagarasiu in se nu s'a întemplatu nici atât'a, unulu din acei 5—6 inși s'a si reintorsu acasa, ér' cei-laltii suntú lucratori.

Dar' inca si decâtú acést'a este mai gravu si mai condamnabilu inaintea mea aceea ce s'a întemplatu in tempulu mai recinte. (S'audimu! S'audimu!)

In dilele trecute, mi se pare in 22 séu 23 l. c. ni anuncia unu telegramu din Clusiu: ca: „Valachii se rescóla, 60 de valachi au navalitu asupr'a comunei Hosszu-aszó, unde jefuescu si ucidu, — posesorú fugiti din comene spuicu inainte de indepartarea lorú s'au descarcatu celu putienu 300 de puscaturi, pretorele au acuratu ostasime telegrafandu ca valachii jafuescu“ (az oláhok rabolnak).

A două di vine unu dementi scurtu care dice ca: „casulu dela Hosszuaszó n'are caracteru politicu, numai unu mortu si unu ránitu a fostu“, — deci unu picu de spaima totu a mai lasatu in aneale agitate.

O foia din Pest'a apoi se pune si enaréza deamenuntulu întemplantia reducandu-o la o cestiune agraria si dice ca: „rescóla s'a întemplatu din incidentulu comassárei, — pentruca poporulu, fostii iobagi, cari 'si tragu inspiratiunile din Blasiulu invecinatu, s'a opusu la efeptuirea comassárei ordinate de judecatoria.

Ast'a poveste apoi fiindu predata intr'unu tonu siguru si cu specializare a întemplantia c'ediementu pretotindenea, de-si majoritatea acelei comune constá din magiari, pre cari inca nimenea nu i-a inculpatu, ca 'si tragu inspiratiunile din Blasiu.

Si cum stá tréb'a? Totu lucrulu este o jafuire triviala! Au jafuitu pre unu jidanu avutu, si faptuitorii n'au fostu mai multi cá 6—7. Toti hoti, pre cari nimenea nu-i cauta dupa nationalitate pentruca nimenea nu este superbu de asta categoria de ómeni, dar' in fine nici n'au fostu románi, celu putienu foile asiá scriu, ca primipilulu lorú aru fi o ruda de a respectivulu jidanu jafuitu.

Acel'a care a depesiatu acésta faima, a sciutu pré bine, cum stá tréb'a, in sa fiindu-i scopulu a alarmá opiniunea publica in contr'a romániloru, nu s'a sfiutu si chiaru din unu jafu ordinariu a formá o rescóla valacha (oláh).

Foile seduse sciu pré bine déjà, cum stá lucrulu, dar' óre aflatus'a barem un'a carea sa-'si respecteze demnitatea sea atât'a cá sa dogeșca pre colportatoriile acestoru faime?! Dorere, ca nici un'a nu s'a aflatu.

De astfelu de mijlóce se folosesce acea aliantia denunciatória, carea cu calumnielé sele sistematice casionéza guvernulu neplaceru continue, pe magiari i agitéza — pentruca suntú si de acei'a, cari credu in astfelu de

lucruri, ér' la români produce o indignatiune profunda, si nemultiamire.

In contr'a acestei directiuni fui silitu a luá cuventulu, rogându-ve cá astfeliu de sciri nefundate sa nu se aduca aici.

Eu nu dicu, ca dlu Orbán Balázs insusi aru fi fauritu scirile acestea, pentruca 'lu tienu necapabilu de asiá ce-va, fâra ca elu este sedusu de jurnalistica.

Inse *dechiaru categorice de calumnia tôte faimele, cari suspicióneza patriotismulu si loialitatea româniloru, si rogu pe on. guvernulu cá sa romângranga de cum-va n'amu dreptu, dar' totodata rogu si pre condeputatii mei si pre jurnalistica, cá in interesulu salutei patriei, a pácei comune si a bunei întielegeri sa se lapede de asemenea suspiciónari.*

Ér' încátu privesce cestiunea de pe tapetu, eu 'mi esprimu placerea pentru dechiaratiunea facuta de guvernulu, carea o consideru de garantia destula, ca interesele statului nostru voru fi aperate si in viitoriu precum au fostu in trecutu, cu tactu si corespunditoriu pusetiunei nóstre.

Nu apartienu acelor'a, cari afla possibila sustienerea statului quo in Turci'a, chiaru si de cum-va aru invinge turcii.

Acea este lucru absolutu imposibilu.

Dar' pentru noi, sustienerea statului quo intre referintiele din Turci'a *nici ca este de doritu.*

Nu póte fi in interesulu nostru, cá la marginile tiei nóstre sa fia revolutiunile in permanentia, cá in vecinatatea nóstra lângu festil'a (kanócz) aprinsa sa fia turnulu cu pravu de pusica, pentruca totu-déun'a amu fi espusi pericolului, cá pravulu de pusica sa explodeze si sa respandésca foculu si la noi.

Déca este cine-va, cărui'a i stâ in interesu cá acolo sa se infintieze staturi consolidate cu popóre indestulite, apoi noi suntemu mai cu séma acél'a, pentruca noi inca avemu popóre de unu sânge cu cele de dincolo, si de cum-va dupa dechiaratiunea dlui ministru presiedinte nici chiaru soldatulu nu i se póte denegá dreptulu de a avé simpathii si antipathii, — cu atátu mai putienu se póte cere dela unu cetatienu liberu, cá elu sa nu nutrésca simpathii pentru consângeniei sei.

Cea mai mare garantia pentru esistinti'a statului nostru in viitoriu este, cá popórele acelea la otarele tiei nóstre sa vietuiésca in multiamire; — deci sum convinsu, ca atunci, cându va sosí tempulu, cá in privintia modului constituirei nóveloru formatiuni in orientu si statulu nostru sa-'si valoreze influinti'a sea, va nisui guvernulu nostru intr'aceea, cá popórele acelea sa devina staturi independinte guvernate in modu constituitionalu, si cá intr'ensele sa domnésca indestulirea.

Eu n'amu auditu inca, ca Franci'a s'aru teme ca o va inghití Belgiulu numai pentruca poporulu acestui'a inca este francesu; si viceversa: nici acea n'amu auditu; ca miculu Belgiu aru dorí sa se contopésca in marea si gloriós'a Franci'a numai pentruca si elu este francesu.

Multiamire si fericire trebeu creatu on. camera! aici si acolo, si acést'a este pentru noi cea mai mare garantia fatia de cestiunea orientala cea atátu de perhorrescata!

Discursulu

deputatului Dr. Polit tienutu in sedinti'a dela 28 Iuniu in camer'a Ungariei.

On. Casa! Déca amu întielesu bine declaratiunea guvernului, sensulu ei este, ca Austro-Ungari'a nu va esí din cerculu legaminteloru ce o tienu strensa de Germani'a si Russi'a. Acésta declaratiune m'a satisfacutu in totulu, pentruca desfacerea acestoru legaminte aru fi unu supremu pericolu pentru monarchi'a nóstra.

Nu exista statu in Europ'a, ale cărui desvoltári sa fia atátu de strensu legate de desvoltarea cestiunei orientului, si a-si putea dice ca, intarirea Austro-Ungariei inaintéza paralelu cu decadinti'a imperiului otomanu. Dupa batali'a dela Mohaci, monarchi'a austriaca, fâra invingerea turciloru, nici odata n'aru fi potutu deveni putere mare. In acelu tempu, directiunea politica érá simpla de totu: monarchi'a austriaca tindea a nimici cu totulu puterea musulmana; ea urmarea o politica agresiva.

Proclamatiunea imperatului Leopoldu I adresata popóreloru crestine si deosebitu serbiloru, se asémena multu cu proclamatiunea tiarului Nicolae, adresata popóreloru crestine inaintea resbelului Crimeei. Pre cându inse Austri'a inaintá spre Dunarea inferióra, spre peninsul'a balcanica, de odata se intalní fatia in fatia cu o alta putere, care de asemenea inaintá spre Dunare, spre peninsul'a balcanica. Acésta intalnire constitue punctulu de schimbare in mersulu politicei austriace, pentruca acésta alta putere exercita cu totulu alta presiune, o presiune multu mai mare, asupr'a crestineloru din orientu. In urm'a acestei'a, numai odata mai veduram pe Austri'a si pe Rusi'a procedându bratiu la bratiu in cestiunea orientului: pe tempulu lui Iosifu II. De atunci incóci politic'a Austriei este cu desevsire turcofila. Si acésta politica turcofila, Austri'a a isbutitu sa o conserve in mijloculu chiaru alu celoru mai complicate impregiurári ce dominau in occidente; mai multu decâtu atátu; principele Metternich voiá sa formeze o coalitiune contr'a Rusiei, care inse a fostu paralisata, mai nainte de nascere, tocmai din caus'a complicâriloru occidentale. O singura coalitiune s'a formatu contr'a Rusiei, pe tempulu resbelului Crimeei, si atunci nu prin iniciativ'a Austriei, ci prin acea a Franciei.

Si care póte fi sensulu atátu de multu citatei conventiuni din Parisu? Care póte fi sensulu garantârei integritâtei Turciei? Integritatea garantata a Turciei nu esprima nimicu altu, decâtu acelu interesu mare europénu, de a deschide o cale libera dealungulu acelu teritoriu care conduce din Europ'a in Asi'a si de a nu permite nici unei mari puteri a-si apropiá ceva-si din acelu teritoriu. Si care érá scopulu admisiunei Turciei in concertulu european? Nimicu altu, decâtu cá Turci'a sa se traduca, prin reforme, in statu modernu european. Acestu din urma scopu insa, a fostu o colosala eróre.

In Turci'a, principiile teocratice suntu totu deodata principii de statu. Ceea ce nu se acórda cu coranulu, nu se acórda nici cu interesulu statului. Prin urmare, Turci'a nu póte deveni unu statu conformu celoru-lalte staturi europene. (Sgomotu). Putere esecutiva, care sa aplice iradeele si hat-humaiumurile, de asemenea nu exista, pentruca o asemenea aplicare aru nimici pe insasi Turci'a, cá atare, adeca cá statu mohametanu. Ca prin urmare, intr'unu asemenea statu nu póte fi vorb'a de constitutionalismu, acést'a e unu adeveru claru, cá lumin'a sórelui. (Sgomotu, miscári). Unu singuru esemplu voi sa ve dau: In Bosni'a, marea maiortate a populatiunei suntu serbii ortodocsi. In urm'a decretârei constituitiunei otomane trebiuá sa aléga si acésta provin'ia cáti-va reprezentanti in parlamentulu din Constantinopole. Mudinulu inse, serifulu, pasi'a si valiulu au întielesu cu totulu altu felu dispositiunile nóuei constituitiuni. Ei nu puteau pricepe, cum s'aru putea alege cine-va, pe care densii 'lu considerau cá inimicu alu coranului; din acésta cauza, densii oprira a se alege vre-unulu din serbii ortodocsi, astfeliu ca acésta populatiune, care numera preste 700,000 suflete, este reprezentata numai prin deputati turci si prin-

tr'unu jidanu si unu catolicu. Prin acést'a nu voi sa constatu nimicu altu, decâtu ca, acea dispositiune a tractatului din Parisu, acea dorintia a Europei intregi, de a transformá Turci'a in statu modernu european, n'a fostu decâtu o vana ilusiune! (Sgomotu).

Dela tractatulu din Parisu, Europ'a aru fi potutu sa se convinga, ca Turci'a este incapabila de reforme. In acestu tempu inse, unu altu principiu, reformatoriu de statu, a ajunsu pe tapetu: principiulu natiunalitâtei. Pe bas'a acestui principiu s'a efectuatu unirea Italiei si putienu mai târdiu a Germaniei. A venitu apoi rendulu orientului. Pe cându Ungari'a 'si aperá autonomi'a in contr'a Austriei, se credea ca si acést'a e o consecintia a principiului natiunalitâtei. Acést'a inse, firesce érá o mare eróre, (sgomotu si miscári), pentruca ras'a dominanta astadi in Ungari'a este tocmai acea care nesocotesce mai multu acestu principiu. Eata pentru care cuventu a trebuit sa cada cu rusine planulu lui Kossuth, privitoriu la confederatiunea danubiana. (Sgomotu).

Si ce s'a facutu dupa acést'a?

Compromisulu dela 67; dualismulu austro-magiaru. Ide'a dominanta a acestui compromisu érá, cá Austri'a sa aiba unu spriginu in mijloculu complicatiuniloru, prevedute de pe atunci, cari aveau sa nasca din resolvirea cestiunei orientului. Dar' dupa cum sta adi cestiunea, on. camera, este doveditu, ca acea idea nu érá decâtu o ilusiune, o fantasia. Póte n'aru fi fostu numai fantasia, déca nu se petrecea acea mare transformare din 1870, in urm'a cărei'a Germani'a este avisata la aliati'a Rusiei. (Contestâri).

S'a disu, on. camera, ca Austri'a, cu cei 800 mii soldati ai sei aru fi potutu sa dicteze si sa impuna *veto* alu seu Rusiei, si ca in acestu casu, rusii de siguru n'aru fi intratu in Romani'a. Asemenea naivitate eu n'amu mai auditu si acelu care a vorbitu astfeliu, nici odata n'a studiatu cestiunea orientului. (Sgomotu).

Acést'a reamintesce o fórte importanta fasa a cestiunei orientului, care se asémena multu situatiunei actuale. La anulu 1828, principele Metternich miscase ceriulu si pamentulu, spre a formá o coalitiune contr'a Rusiei. Intreprinderea sea inse a suferitu unu adeveratu naufragiu, astfeliu ca acela'si Metternich a fostu nevoitu a trami'e, cu putienu in urma, pe contele Fiquelmont la Petersburg spre a face amenda onorabila din partea Austriei. Si pentru ce a suferitu acestu naufragiu? Pentruca Franci'a n'a admisu coalitiunea. Se scie, ca Carolu alu X-lea i-a respunsu astfeliu: „Eu voi sa conservu relatiuni amicabile cu Rusi'a; si déca Rusi'a va atacá pe Austri'a, eu voi procede dupa cum me voru povatiu impregiurâri; déca inse Austri'a va atacá pe Rusi'a, eu in acela'si momentu, voi comandá armatei mele sa pornésca contr'a Austriei.“

On. Camera! Intre situatiunea de astadi, deosebirea unica e, ca rolulu Franciei l'a luat Germani'a si ca, déca astadi vre-unui barbatu de statu i-aru trece prin minte din nou formarea unei asemenea coalitiuni, de siguru ca nici la Berlinu n'aru intimpiná unu respunsu altfeliu, decâtu acelu alu regelui Carolu X. (Sgomotu. Miscare).

Dloru! Amu auditu adesea vorbindu-se de absolutismulu ruseşcu, in acésta camera. Ei, domniloru, este fórte lesne a face teorii asupr'a absolutismului, séu a constitutionalismului; ómenii de sciintia insa, toti s'au unitu asupr'a adeverului, ca unu absolutismu francu e multu mai bunu decâtu unu constitutionalismu deghisatu, fia acél'a in Turci'a, fia in Franci'a, fie ori si unde.

Dar', se imputa crestineloru, cá unu felu de crima, ca ei gravitéza spre Russi'a Dar', domnii mei, ve întrebu, care din puteri s'a interesatu de sórtea acestoru crestini? Interesatus'a

Germani'a, ori Austri'a chiaru? Nu! Ei bine, pre cátu timpu ei erau abandónati de Europ'a intréga, puteti d-vóstra sa le imputati ca ei gravitéza spre Russi'a, care singura a ridicatu drape-lulu eliberârei loru? Puteti d-vóstra imputá unui omu ce se inéca, ca elu sa acatia de aeru?

Amu mai auditu domniloru dicendu-se in acésta camera, ca noi nu suntemu inamici ai aceloru popóre; din contra, libereze-se déca potu, numai insa sa nu se muscalésca. Ei bine, dloru, me iertati! Suntu doi ani dejá de cându a isbucnit revolt'a in Erzegovin'a si Bosni'a. Si acesti resculati nu s'au luptatu decâtu pentru libertate. Ací nu érá unu resbelu muscalescu. Si, cu tôte acestea eu n'amu întâlnitu nici o simpatie in acésta camera pentru sórtea acestoru crestini; din contra, amu întâlnitu aceea'si antipatie, pe care o vedu astadi demonstrându contr'a Rusiei; mai multu decâtu atátu: amu auditu, nu de multu, pre nobilulu baronu si deputatu, Kaas Ivoru, sustienendu, cu multa gratiositate, ca acesti crestini insurgenti suntu o banda de tâlhari. (Câte-va voci: Avea dreptate!) Sa me iertati, eu, din parte-mi, déca a-si fi nobilu (nemesiu) magiaru, nu mi-asii fi permis nici odata acésta injurie, pentru-ca magnatii unguri aru trebui sa scie, ca cele mai multe titluri de nobletia ale loru le-au obtienutu tocmai prin luptele purtate contr'a turciloru. (Tacere profunda).

Si ce se póte imputá acestoru populatiuni crestine? Eu nu sciu decâtu unu lucru, ca ele s'au leganatu in bractiele unei ilusiuni esagerate, crediendu ca potu de sine-le sa se elibereze. Dar' acésta ilusiune a avut'o si Itali'a. De câte ori n'audiamu pre Italieni, accentuându cu mândrie: „Italia fara da se.“ Acést'a insa totu atátu de putienu s'a adeveritu in Itali'a, cá si in peninsul'a balcanica. Si, intocmai dupa cum italienii n'au hesitatu sa invóce ajutoriulu Franciei absolute, crediu, ca nici crestini peninsulei balcanice nu potu sa aiba nici unu scrupulu contr'a ajutoriului ruseşcu. Despre unu lucru insa ve asiguratu, dloru, ca aceste popóre nu dorescu anecsiunea ruséscu, ci voru sa remâna stâpâne pe sórtea loru propria; dar', tocmai pentru ca ele nu dorescu anecsiunea ruséscu e unu cuventu mai multu cá ele sa nu póta dorí nici anecsiunea austriaca.

Eu, care m'amu ocupatu multu de cestiunea orientului, nu gasescu altu mijlocu posibilu pentru solutiunea acestei cestiuni, decâtu formarea a mai multoru staturi mici orientale. Numai facendu-se acést'a, interesulu Europei va poté sa se identifice cu interesele acestoru populatiuni, devenite mici staturi. Dar' audiu reflectându-mi-se, ca acést'a intr'adeveru aru fi in acél'a-si timpu panslavismulu in picióre, si acést'a e ce-va oribilu! Eu insa, dloru, nu consideru panslavismulu, decâtu cá o teorema, asupr'a cărei'a mi-aru trebui câte-va óre, spre a ve tiené o prelegere! (Voci: N'avemu trebuintia!) Voiu fi scurtu, dloru. Panslavismulu contine in sine si resolvarea cestiunei polone nu dupa cum o vrea guvernulu rusu, dar' dupa cum o ceru patrii slavi. Asiá dar' nu ve amagiti. Conceptulu panslavismului nu póte fi identicu cu conceptulu panrusismului.

Dar' ací, la resolvirea cestiunei orientului, nu póte fi vorb'a nici de panrusismu. Numai cându Russi'a s'aru incercá sa-si faca vr'o anecsiune, Europ'a va fi in dreptu a-i opune *veto* alu ei, in virtutea tractatului din Parisu. Pâna atunci insa nu, pentru-ca, dupa cum amu sustienutu mai nainte, sperantia nu mai exista cá Turci'a sa póta deveni vr'o-data statu european.

Asiá fiindu, eu amu convictiunea, dloru, ca Ungari'a nu póte avé nici unu interesu a se opune formârei miceloru state autonome in oriente. Déca natiunea magiara s'aru teme de aceste formâri de staturi, atunci aru face mai

bine sa-si sape de pe acum mormentulu. (Sgomotu). Ungari'a nu póte avea interesulu a se pune in dusmanie cu tóte popórele din orientu.

In fine, dloru, amu auditu adeseori sustienendu-se, ca opiniunea publica a Ungariei aru fi turcofila. Eu contestu acést'a, cu tóta forti'a conviciunii mele. (Intreruperi. Contestári). Popórele Ungariei nu suntur turcofile, si in Ungari'a nu esista curentu turcofilu. (Contestári sgomotóse din stáng'a).

Chiaru acum audii pre on. deputatu alu Croatiei, d. Miskatovici, afirmându susu si tare ca poporulu croatu nici-odata nu va tolerá, cá monarchi'a sa dea concursulu ei Turciei, contr'a popóreloru crestine. (Voci: Pentru acést'a n'o sa-i ceremu vor'a d-sele!)

Domnii mei, sustienu susu si tare ca, déca esiste opiniunea publica in Ungari'a, acést'a este ca: croatii, serbii, slovacii, ruthenii si románii nu suntu pentru spriginirea Turciei, ci pentru liberarea popóreloru crestine. (Sgomotu).

Esprimându dar' recunoscinti'a mea pentru politic'a de abtinerere, urmata pána adi de guvernul, speru, ca elu va impededá si pe viitoriu de a ne întâlni la Philippi. (Sgomotu prelungitu, siedinti'a se suspende).

Corespondintie particulare ale „Teleg. Rom.“

Sibiu in 7 Iuliu 1877.

Esamenale semestrulare ale scólei poporale gr. or. din Sibiu-cetate, s'au tîenutu ieri in sal'a seminariului andreianu in presentia unui publicu destulu de numerosu, compusu parte din onoratori din locu, parte din parintii copiiloru din suburzii.

Fiindu scóla infintiata numai de vr'o 2 ani, si neavendu vre-unu fondu alu seu propriu ea s'a luptatu si se lupta cu multe greutáti, cu deosebire acum, cându se afla înca in plamadeala. Multiamita inse staruinteloru neobosite ale parochului localu, aceste decise se delatura cu incetulu un'a dupa alt'a si suntemu îndreptatiti a crede, ca acestu institutu va prosperá din ce in ce totu mai multu, pána sa ajunga a puté fi transformatu in o scóla normala, care sa póta stá alaturea cu scólele normale ale celoru-lalte confes-inni din cetate. —

Scóla nóstra poporala din cetate se cercetéza de baieti si baiete din cetate si din suburzii. Numerulu loru in anulu acest'a scolaru fatia de anulu trecut s'a sporitu, totusi nu trece inca preste 30. Si acesti putieni intrându in diferite intervaluri in insttutu, invetiariulu N. Reu a fostu silitu sa faca mai multe despartieminte, decâtu aru fi fostu de lipsa sub impregiurári normale. Cu tóta impartirea acést'a a muncii sele, rezultatulu ajunsu este, dupa cum ne-amu pututu convinge din respunsurile eleviloru si elevelorú, a própe pe deplinu multiamitoriulu Din invetiatur'a religiunei, din cetire, scriere, computulu elementariu, din gramatica s. c. a. respunsurile urmau in tóte despartiemintele cu precisiunea si bine. Parintii eleviloru cari au fostu de fatia, a buna-séma voru fi luatú convingerea cu sine, ca copii loru au invetiatu, si voru invetiá si de aci înainte, ce-va folositoriu din acésta tinera scóla.

Pe o banca deosebita erau puse lucrurile de mána ale fetiteloru din despartiemintele din urma. Lucrurile aceste precum: cusaturi de camesi, brodari, impletituri cu acele s. a. au fostu executate curatu si cu óre-care gustu. Ele dau staruinteloru invetiatórei, cátu si diligintiei eleviloru unu bunu testimoniú, asiá încátu si in acésta privintia scóla nóstra din Sibiu cetate se afla pe o cale buna.

Ce amu dorí pe viitoriu este ca, elevii sa se dedee a vorbí mai tare,

si prin urmare si mai desvolutu, in computu, cu deosebire, sa se precizeze întrebárele mai bine, si — sa se tiena esamenale cu elevii despartiti in dóue párti la dóue termine deosebite. A tîené pre elevii incepari dela 4 1/2 — 7 óre, si mai bine, totu încordati, este dupa parerea nóstra prea multu si prea ostanitoriu. Chiaru si la o scóla cá cea din cestiune, unde numerulu eleviloru nu este mare, multimea objecteloru reclama a nu se tîené esamenale intr'un'a si de-odata cu totii elevii.

Din mai multe párti ale archidiecesei ne sosescu rapórtu despre celebrarea parastasului pentru sufletulu fericitulu in domnulu, marelui archipastoriulu Andreiu, in urm'a circulariului Esc. Sele dlui archiepiscopulu si metropolitulu Mironu la care ceremonia a participatu poporulu in numeru fórte mare. Dupa aceste rapórtu in cele mai multe locuri parastasulu s'a tîenutu in dumineca urmátore, 19 Iuniu.

Aici in cetatea Sibiu s'a celebratu parastasulu in diu'a aniversaria a mortiei in 16/28 Iuniu de Esc. Sea dlui archieppu alu nostru cu asistintia numeroasa, la care a participatu unu numeru fórte însemnatu din inteligintia nóstra fára deosebire de confesiune.

Domnule Redactoru! Binevoiti a dá locu in colónele pretiuitulu diariu ce redigetii urmatoriulu

Raportu generalu

referitoriu la societatea de lectura „Andreiu Siagun'a“ sub decursulu anulu scol. 1876/7.

Conformu statuteloru, societatea „Andreiu Siagun'a“ s'a constituitu pentru sem. I in 3 Octombre 1876, iér' pentru sem. II in 13 Februariu 1877. Sub conducerea dlui prof. I. Popescu au lucratu in cea mai buna armonia spre a ajunge la scopulu prefiptu, avendu de oficiali: vice-presiedinte: Nicolau Cado cl. a. III; notariu: Basiliu Socolu, cl. a. III, controloru Nicolau Ivanu, cl. III, bibliotecariu D. Fagarasianu, cl. II, vice-bibl. I. Gavrusiu, cl. I, redactoru Bas. Demianu, cl. III, iér' cass'a s'au administratu de comitetu. Membrii comitetulu: Leone Popescu si G. Sglimbea cl. III, A. Pecurariu si I. Gog'a cl. II, Remu Rosca si B. Balanu cl. I.

Numerulu membriloru au fostu in sem. I 63 ord. si 1 ajut. iér' in sem. II 44 ordinari si 2 ajutatori. Societatea in decursulu anulu a tîenutu 12 sied. ordinarie, 4 estraordinarie si un'a publica.

In cele 12 sied. ordinarie si cele 4 estraordinarie s'au adusu mai multe concluse privitóre la inaintarea societátiei si modificarea statuteloru, mai departe s'au cetitu elaborate incurse dela membri in fóia „Mus'a“, si s'au declamatu poesii de cátra membri.

Siedinti'a publica s'a arangiatu in memori'a fericitulu archiepiscopulu si metropolitulu Andreiu Siagun'a in preser'a de 30 Novembre 1876, a cárei programa s'a publicatu in acestu diariu.

Bibliotec'a societátiei cu inceputulu an. scol. cur. a constatu din 676 opuri in 945 volumi; numerulu cártiloru la finea an. 1876/7 e de 765 opuri in 1105 volumi, deci in decursulu anulu s'a inmultitu bibliot. cu 89 opuri in 160 volumi. Din acestea 38 suntu donate de urmatorií domni: dlui Dr. Iosifu Hodosiu, dlui ases. cons. Z. Boiu, rever. d. T. Cipariu, dlui P. Petrescu, dlui I. C. Bianu, stud. la facultatea din Bucuresci, dlui Titu Budu din Gherla, dlui prof. I. Popescu, dlui C. Bresoiianu din Bucuresci, Societatea acad. rom. din Bucuresci, dlui I. Cretiu subpretore din Sibiu, dlui Georgiu Susmanu, directoru in Dobr'a, dlui I. Bechnitiu, D. I. Cetatienu. Celelalte le-a procuratu societatea pe bani.

Diurnale a primitu societatea gratuitu urmátorele: „Telegrafulu Rom.“ cu „Foisió'a“, „Transilvania“, „Con-

vorbiri literarie“, „Albin'a“, „Biserica si Scóla“, din Aradu, „Scóla Romana“ din Sibiu, „Highien'a si Scóla“ din Timisió'a, „Unirea Democratica“ din Bucuresci, „Ialomiti'a“ din Calarasi si „Revista Scientifica“ din Bucuresci.

La inceputulu an societatea a avutu unu capitalulu de 113 fl. 42 cr., in decursulu an. perceptiunile au fostu 140 fl. 13 cr. iér' erogatiuni 187 fl. 70 cr., fístarea actuala a casei e dar' 65 fl. 85 cr.

Aducendu aceste la cunoscinti'a on. publicu nu putemu la acestu locu a nu dá espresiuene simtieminteloru nóstre de recunoscintia si multiamita dloru donatori si dloru redactori, cari au binevoitu a ne tramite gratuitu pretiuitele loru diurnale si sperámu ca nici pe venitoriu nu-si voru detrage sucursulu loru in interesulu inaintárei tinerimei románe.

Sibiu 19 Iuniu 1877.

Pentru societatea „Andreiu Siagun'a“

Nicolau Cado, m/p.
vice presied. societátiei.
Bas. O. Socolu, m/p.
notariulu societátiei.

Sibiu, 25 Iuniu (7 Iuliu) 1877.

Domnule Redactoru!

Din contribuirile de bani colectate pentru ajutoriulu raniloru ostasi románi din Romani'a publicate in Nr. 40, 41, 42, 43 si 47 ai „Tel. Rom.“ amu administratu la destinatiunea sub adress'a dlui Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedinte societatii románe „Crucea rosia“ la Bucuresci, sum'a de 1501 fl. 17 cr. v. a., prefacuti in 2966 lei 73 bani despre a cárei'a primire, susnumitulú domnu presiedinte mi a tramisu urmátore'a adeverintia:

Nr. 279 Receptisei.

Societatea „crucei rosie“ din Romani'a. Subscriere pentru ajutoriulu raniloru. Dn'a Iudita Macellariu din comun'a Sibiu.

„Lei: dóue mii nóue sute siese dieci si siese; bani: 73.“

Se certifica de noi primirea sumei aretate mai susu.

Anulu 1877 lun'a Iuniu.

Tacu Dimitrescu

cassierulu eforiei spitaleloru civile Bucuresci.

Binevoiti a publicá acést'a in prosimulu Nr. alu „Tel. Rom.“ si totu-odata a continuá publicarea contribuiiloru ulterioére.

Iudita Macellariu
colectanta.

Contribuiri de bani,

pentru ostasi románi rániti din Romani'a.

A.

Dr. Alessandro Mocioni, posesoru in Capolnasu 200 fl.
Famili'a Nic. Popoviciu din Orascia 5 „
Famili'a Bas. Petri din Sibiu 5 „
Ionitia Morariu, economu in Sibiu 5 „
Aloisi'a Sid'a si Sidoni'a Secosianu din Siri'a (Világos) 2 „
Dumitru Macellariu, pretoru in Mercuria 10 „

B.

Din colect'a dómmeloru An'a Gallu si An'a Filipu dela Abrudu.

An'a Filipu	lei.	fl.
Basiliu P. Harsianu, advocatu	50	—
Ioanu Gallu, protopresbiteru cu famili'a	50	—
Julian'a Tobiasiu	—	10
Mari'a Trifanu	—	5
Ioanu Ternoveanu cu famili'a	10	—
Alessandru Ciur'a cu famili'a	—	3
Ros'a Henzelu	—	10
Mari'a Vladu	—	20
Iohann'a Balosu	—	10
A. Branca	—	5
Julian'a Vasiu	—	25
An'a Lobontiu	—	5
Ros'a Popu	—	5
Francisc'a Sterc'a Siulutiu	—	3

Ludmil'a Draia	lei	fl.
Mari'a Visia	—	5
An'a Lazaru	—	2
An'a Ivascu	—	1
Elen'a Cergedi	—	1
Margaret'a Balt'a	—	1
Artemiu Trifanu	—	1
Mari'a Balt'a	20	—
Alessandru Babutiú	30	—
Alessandru Vasilie	20	—
Petru Rusu	10	—
George Morariu	10	—
Ioanu Letierna	10	—
Georgiu Mer'a	10	—
Teresi'a Rosioganu	10	—
Petru Ghiónc'a	10	—
Nicolae Anc'a	10	—
An'a Telegutiú	20	—
Sofi'a Manea	20	—
Nicolau Hazu	—	1
Ioanu Manoviciu	30	—
Susan'a Neagu	30	—
Elisabet'a Cióra	20	—
Ioanu Cióra	20	—
Alessandru Anc'a	25	—
Nicolau Ghionc'a	40	—
Alessandru Mladinu	50	—
Sofi'a Germanu	20	—
An'a Merdi'a	20	—
Petrutiú Rusu	40	—
Ioan'a Telegutiú	40	—
Simeonu Morariu	30	—
Iosifu Danciu	20	—
Simeonu An'a	20	—
Alessandru Marcu	20	—
Ioanu Anc'a	30	—
Petru Costea	20	—
Aron Merdia	30	—
Mari'a Posioganu	20	—
Solomonu Caroiu	10	—
Sum'a	940	332

Recapitularea

sumeloru de bani colectate pentru ajutorirea ostasiloru romani raniti din Romani'a, dupa listele publicate in „Telegrafulu Romanu“ si anume:

I. List'a din Nr. 40	lei	bani	fl.	cr.
II. „ „ „ 41	1342	50	287	50
III. „ „ „ 42	623	—	110	—
IV. „ „ „ 43	73	—	69	—
V. „ „ „ 47	—	—	22	—
de totu	2108	50	666	50

Cele publicate

in Nr. presinte 940 — 332 —

Sum'a totala 3048 50 998 50

Sibiu, 25 Iuniu (7 Iuliu) 1877.

Iudita Macellariu

colectanta.

Continuarea oferteloru in obiecte

pentru ostasi románi rániti din Romani'a.

kg. scame

Aloisi'a Sid'a si Sidoni'a Secosianu din Siri'a (Világos) 670 „
Julian'a Lazaroviciu din Ususeu in Banatu 650 „
Lucreti'a Nemesiu totdeacolo 650 „

Din list'a d-nei Agapi'a Drocú in

Mercurea:

Saft'a Balomiru din Mercurea	panza:	metrii	ctm.
An'a Danu Gelju	3	—	—
An'a G. Bunea	2	5	—
An'a N. Dragomiru	1	5	—
An'a N. Dragomiru	2	5	—
An'a I. Campianu	1	5	—
Mari'a S. Flesieriu	2	5	—
An'a I. Flesieriu	2	5	—
Vasi'a I. Heljiu	2	5	—
Mari'a M. Beu din Apoldulu infer.	4	—	—
Mari'a I. Bosanu	4	—	—
Mari'a T. Dragomiru	5	—	—
Susan'a Cristea	6	—	—
Mari'a Oresténu	2	5	—
An'a Giurc'a	2	5	—
An'a Munteanu	2	5	—
Mari'a Govozdea	2	5	—
Susan'a Curea	2	5	—
Ruj'a I. Lazaru	1	5	—
Mari'a M. Beu	4	—	—
An'a Nicor'a	3	5	—
Mari'a I. Mog'a	2	5	—
Sumz'a N. Pop'a	4	—	—
Elen'a M. Toparceanu	3	—	—
An'a M. Cacoveanu	2	5	—
Elisabet'a Nicór'a	2	5	—

	m.	ctm.
Sumz'a Neagu	2	5
Ioan'a D. Toparceanu	2	5
An'abet'a Domnariu	2	5
Elisabet'a Orensénu	2	—
Ravec'a I. Toparceanu	2	5
Ioanu D. Bejiu din Rodu	1	5
Elen'a D. Cornea	3	—
Elen'a I. Rabu	1	5
Mari'a D. Draganu	2	5
Ioan'a M. Genie	1	5
Ioan'a N. Genie	2	5
Elen'a I. Mog'a	4	—
Salomi'a I. Mog'a	2	5
Salomi'a G. Beu	3	—
Elen'a D. Petru	1	5
Agapi'a Droc din Mercurea 5 pach. scame de Dr. Brun's.	5	—

(Va urmá.)

*Iudil'a Macelariu.***Varietáti.**

*** * * * *** *Iubileulu de 50 de ani de servitiu alu vice-comitelui Adolf Giebel.* Vineri in 24 Iunie (6 Iuliu) a. c. serbá vice-comitele comitatului Sibiului si fostulu primariu alu cetátiei Sibiului Adolf Giebel jubileulu seu de 50 de ani de servitiu. Cu acéstá ocaziune jubilarulu a primitu felicitári dela reprezentantii comunala, dela amploiatii comitatului si dela amplotralii, si dela tóte celelalte oficiolate si corporatiuni civile si militare.

Consistoriulu nostru sub conducerea Escel. Sele dlui arhiepiscopu si metropolitu *Miromu* inca i-a adusu jubilarulu felicitári se cu acést'a ocaziune.

Amploiatii comitatensi si ai magistratului cetátiei dedura jubilarulu in semnu de stima unu pocalu de argintu cu inscriptiunea in limb'a germana: „prea meritului vice-comite si vechiului primariu Adolf Giebel cu ocaziunea jubileulu de 50 ani de servitiu, din partea amploiatilor comitatului si a cetátiei Sibiului.“

Cu bucuria participámu si noi la felicitári aduse jubilarulu, cáci atátu in contactulu privatu, cátu si in celu oficiosu am avut ocaziune a stimá intr'ensulu pre unu barbatu de o rara consensiositate in afacerile sele oficióse si de o deosebita nobletia de caracteru.

(+) *Necrologu.* An'a Todea, venerabil'a preotésa veduva din Albacu, marti in 19 l. c. dupa unu morbu repentinu 'si dedú sufletulu in mánile creatorulu in alu 54-le anu a mánile sele pline de fapte nobile. Ea s'a nascutu in anulu 1823, in 1837 s'a casatoritu cu prea demnulu preotu din Albacu Dimitriu Todea, cu care traí in cea mai buna intelegere pâna in 23 Iunie 1873, cându crud'a mórte i rapí pe demnúlu seu sotiu.

In viéti'a sea de 54 ani n'a doveditu decâtu virtute si moralitate bunatate si abnegatiune; — scopulu ei a fostu de a putea face sacrificie in totu loculu unde erá necesariu; — pentru mai multi ómeni seraci din poporulu seu a fostu mama, a fostu mângaiere.

Dorinti'a ei a fostu sa-si creasca copiii amesuratu recerintiloru tempulu implantendu in ei onórea si unu caracteru firmu.

Pre in Domnulu adormit'a o deplángu fii sei: Ioanu Todea parochu in B. Cerbu, Nicolau proprietariu in Albacu, Dimitriu si Georgiu; — ficele sele Mari'a, Raff'a, Agaft'a si Sanfir'a, o deplángu toti acésti'a cá pe o mama, care le-a datu viéti'a si a implantatu in ei iubirea cátri'sa; — o deplángu nepotii sei Ioanu Todea teol. abs. si primariulu comunei Albacu, si Absolonu Todea, juristu in Clusiu.

Inmormentarea a avutu locu joi in 21 Iunie, servitiulu se indepliní in biseric'a gr. or. din locu cu tóta solemnitatea.

Unulu dintre cei mai multu intristati.

*** * * * *** Cetimu in „Osten“: *Vien'a 30 Iunie.* Din Oradea-mare ni se referéza, ca episcopulu de acelu romanu greco-catolicu a arangiatu o serbatóre solemná pentru jubileulu de 100 de ani alu diecesei, cu care ocaziune s'au radicate toaste pentru Pap'a, pentru magiari, pentru Tisza etc. etc., tóte in limb'a magiara séu latina, unu singuru cuventu romanescu in se nu s'a auditu din gur'a nimenui. Nu ne sfiimu a dice, ca procederea acést'a este unu facutu scandalu ne mai auditu, cáruie i s'a facutu verfu prin acea impregiurare, ca unulu din participatori la acestu simposiu magiaru avú tristulu curagiú a radicat unu toastu pentru — „armonia cu magiarii“. — Barbatulu, care a facutu acést'a, se chiama Alessandro Romanu, — aru fi mai bine, déca si-aru schimbat numele in Sándor Magyar, — a fostu mai nainte redactoru la jurnalulu „Federatione“, care pe atunci se distingea prin o tenuta binisioru corecta; acestu barbatu fú tramisu in dilele trecute de magiari la Bucuresci spre a seduce Romani'a la opositiune contr'a Russiei, cá apoi cu atátu mai usioru se cada victima intrigeloru magiari. Ne mirámu numai, ca nu s'a toastatu si pentru armonia cu turcii, basibozuci si cerchezi, si la finea acestei solemnitati memorabile tiente in cas'a unui prelatu romanu, nu s'a facutu si colecte pentru vulneratii turci. Cum póte dlu Sándor Magyar toastá pentru o armonia cu turcii, care a fostu acést'a cu cari aru fi sa existe se refusa cu atátu cinismu? Séu procedatu-au magiarii, — cá se vorbimu numai despre intemprările mai recente, cându ei n'au concesa romaniloru nici bateru facerea de colecte pentru vulneratii din Romani'a, — in intelesulu gloriificatorulu lor dela banchetulu episcopulu din Oradea mare.

Séu dóra procedu diurnalele lor in acelu spirit, cându di de di insulta in modulu celu mai de josu totu ce e romanescu? Déca caus'a románá n'aru avea unu reprezentante mai bunu si mai demnu, cá acea societate rara in felulu seu, carea saturându-se bine la mész'a episcopulu din Oradea mare a eruptu in cuventári si simtieminte magiare, atunci caus'a romaniloru aru stá fórtu reu si poporulu românescu n'aru avea altu viitoru decâtu amar'a selavia magiara. Pentruca, déca acei'a cari voru sa fia conducatori, scriu pe stégulu loru servilismulu celu mai urciosu si saruta cismele acelor'a, cari i regaléza cu piciorulu, atunci nu e nici o mirare cându massei celei mari a poporulu se ascrie jugulu celu mai apăsatoriu. Insa spre norocire, poporulu românescu, unu poporu de 12 milióne suflete, cele de trei ori atátu de tare cá poporulu celu atátu spiritualmente cátu si fizicu ne-fructiferu alu magiariloru.

*** * * * *** Magistratulu sibianu publica ca cas'a obstésca pentru bolnavi si-a inceputu activitatea si solvesce pentru membrii sei desdăunarea pe semestrulu I.

Tacs'a de primire cu 60 cr. pentru semestrulu alu doilea o primesce de acum cas'a alodiala.

*** * * * *** „Monitoriulu oficialu“ din Romani'a publica urmatoriu de decretu pentru acordarea unei medalie *Bene-Merenti*:

Acordámu medali'a *Bene-Merenti* clas'a II:

Dlui N. T. Orasiánu, directorulu „Monitorulu oficialu“ si imprimariei statulu pentru spiritualele sele productiuni literare, in tempu mai bine de 20 ani, si pentru patriotic'a sea poesi'a „armatelor româné“.

Lumea, dice „Timpulu“, se mira multu de acéstá decorare; aci este obstesce cunoscutu ca mai totalitatea scrieriloru noului decoratu se resuma in pamflete cele mai multe ori cinice si murdare publicate in „Nichipercea“.

Locu deschis*).

Domnule Redactoru! Permite ca suntemu necesitati a te molestá cu a-

*) Redactiunea reiapta dela sine responsabilitatea pentru cele cuprinse in acéstá rubrica.

ceste orduri, rugându-te a ne luá drépt'a nóstra causa in stimat'a fóia a multu onoratu domniei tale, de óre-ce noi nu parim a putemu mai departe, si si paharulu amaciu s'a umplutu pâna in gura, încátu a inceputu acum a se versá. Cându vedemu ca comun'a cea mai insemnata, si cea mai de frunte, poporulu romanu celu mai sirguitoriu din totu Banatulu, este datu de prada la vre-o cáti-va ómeni demoralisati, din partea superioritátiei diecesane.

Sub episcopiá precedenti inflorea biseric'a in acéstá comuná, crá cea mai mare pace, linisce si buna intelegere intre credinciosii apartinatori de acea biseric'a, dar' acum s'a semenatu intre credinciosi sementi'a imparechiárei, a atítiárei, a neintelegerii, a turburárilor, a intrigiloru si a resbunárei, nu numai intru acéstá comuná, ci si in nenumerate alte comune de prin Banatu.

Ací este vorb'a de comun'a si de locuitorii gr. or. románi din Banatu-Comlosiu.

Espirandu in anulu trecutulu periodulu de trei ani pentru comitetulu si epitropi'a parochiala, si trebuitu a se alege altu comitetu si epitropia, o mâna de ómeni cari inca la alegerea cea de pre urma a ablegatiloru la diet'a tierei, au datu cincii voturi lui Vicentiu Babesiu, si cari de atunci se si numescu biserisici voindu in formá partida si in babesica, s'au silitu in totu chipulu sa ajunga in comitetu si epitropi'a parochiala; dar' noi cunoscendu ce feliu de ómeni suntu, si ce trebuintia au, de feliu nu i-amu lasatu a se alege acei'a.

Vediendu ei ca nu-si potu ajunge tiant'a cá sa fia alesi; au facutu scandalu, încátu a fostu necesitati presiedintele sinodulu parochialu a disolvá sinodulu.

Dupa acea a facutu aretare ca presiedintele ordinariu a sinodulu parochialu, aru fi caus'a pentru care nu-si potu ei ajunge tiant'a, au cerutu comisariu consistorialu, sub a cáru presiedintia sa se tiena alegerea, ce li s'au si acordatu.

Inse nici sub acést'a nu li-au succesu; atunci cá sa fia scandalulu si mai mare, si cá sa se disolve sinodulu, si cutitu a scosu unulu din acéstá partida in contr'a majoritátiei.

Pe urma au cerutu pe capulu partidei lor pe V. Babesiu, si li s'au si esmitere; se póte vedea din protestulu datu de noi si subscrisu de 280 de insi in contr'a pasirei aceluia'si comisariu consistorialu, care protestu si avemu onóre a-laturá sub 1 spre publicare.

Incepându-si acum acestu comitetu si epitropi'a parochiala ilegala, lucrári se, ni se radica perulu in capu cându gândimu la ilegalitáti, falsificári si nelegiurire cele multe ce le-au comisu acestu comitetu si epitropi'a parochiala, care totu-déun'a au fostu din partea nóstra la locurile netedite; care tóte mai tardiu pre largu le vomu dá publicitáti, dela inceputu, pâna in capetu. La care apoi au si urmatu mai multe proteste ce avemu onóre a le alaturá spre publicare sub 2, 3 si 4.

Ca si cána atunci, pâna cându vomu descrie pe largu tóte nedreptáti ce s'au facutu cu noi, sa póta on. publ. vedea cum s'au traganu in adinsu si sistematice — acéstá octroare ilegala pusa in cárc'a nóstra cu fortia prin V. Babesiu a comitetulu si epitropie parochiale — prin superioritatea diecesana.

Acum nu scimu de acea cá sa nu compronu cu Babesiu, carele au facutu ilegalitatea, séu din alta óre-care causa.

Destulu ca prelánga tóte prote-

stele nóstre*); si prelánga tóte ca trei epitropi au resignatu, si in locurile acestor'a au si alesu sinodulu parochialu ordinariu alti trei. Ba si intru comitetulu au resignatu, superioritatea diecesana totusi au ordinatu, cá epitropi alesi, sa se destitue iérasu, si sa asieze pe epitropii si comitetulu ilegalu octroatu de Babesiu.

Maltratarea si-a ajunsu acum culmea, dar' totu asiá de amaraciunea nóstra, si nu suntu de ajunsi aceste nedreptáti, ci ne persecvéza acum si unu preotu alu nostru, pentru intrigile si ilegalitáti, partidei aceste'i demoralisata.

Voindu a ne stinge lumin'a, si a ne lasa orbându si intuneculu, cá asiá dóra lucrându si noi in pectore, sa ne póta apoi cu atátu mai tare cutriera in piclóre.

Dar' pâna cându Dómne, pâna cându! ca dóra nu au peritu dreptatea cu totulu de pe pamentu!

Te rugámu de nou multu on. dle redactoru, cá sa ne primesci si aperi caus'a nóstra cea drépta in prea pretiuit'a fóia a m. on. d-tale.

Remémnu cu cea mai distinsa stima.

Banat-Comlosiu in 18/6 Iun. 1877.

Alu m. on. d-tale onoratóri

Mai multu locutori gr. or. románi din B. Comlosiu.

*) Aceste proteste se afla in copia la redactiunea „Tel. Rom.“

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Iunie (7 Iuliu) 1877.

Meticele 5%	60	95
Imprumutu nat. 5% (argintu)	112	40
Imprumut. de statutu din 1860	112	40
Actiuni de banca	798	—
Actiuni de creditu	145	30
London	125	35
Oblig. de desdăunare Unguresci	75	50
„ „ „ Temisioarene	74	—
„ „ „ Ardelenesci	73	75
„ „ „ Croato-slavone	84	—
Argintu	109	—
Galbinu	5	96
Napoleonu d'auru (poli)	10	02
Valut'a nóua imperiale germána	61	60

Nr. 55/1877.

Edictu.

An'a Iosifu Sig'a, maritata Teu Gaurusiu, din Apoldulu superioru comitatulu Sibiului, carea de 7 ani a parasitu pre legiuitulu ei barbatu susu numitu, nesciindu-se ubicatiunea ei se citéza a se presentá pâna in 15 Apriliu 1878 a inaintea subsemnatulu scaunu ppresbitalu, cáci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'a-i se va pertractá si decide si in absentia ei.

Mercurea 13 Iunie 1877.

Scaunulu ppresbitalu alu tractulu Presbiteru.

I. Droc m/p.

1—3

adm. prot.

Edictu.

Ioachim Ioanu Grozea din Felióra, comitatulu Brasiovului, carele de 3 ani si 8 luni a parasitu pre femeia sea Susan'a Vasilie Tausu, fara a se scí ubicatiunea lui, se citéza a se presentá inaintea subsemnatulu scaunu ppresbitalu in terminu de unu anu si o di, cáci la din contra procesulu divortialu asupr'a-i intentatu, se va pertractá si decide si in absentia densulu.

Buluiu 16 Octobre 1876.

Scaunulu ppresbitalu gr. or. alu II alu Brasiovului.

Ioanu Petricu,

ppresbiteru.

3—3

Rectificare. In nr. 46 la consemnarea contribuirilor sa se cetésca in locu de Sofi'a Popovici, Sofi'a Peovici.

Post'a Administratiunei.

Domnului I. C. Brasiovu. Adres'a ce ai datu n'a fostu esacta.

Domnului V. U. Cacov'a (Banat). Abonamente la „Tel. Rom.“ se facu numai cu bani gat'a.